

Казки про жадібність

Сумлінний Іван

СУМЛІННИЙ ІВАН

Жила одна вдовиця і мала єдиного сина. А той син пішов на роботу в іншу сторону. За якийсь час, коли він вже заробив трохи грошей, прийшов до матері в гості. Він ті гроші, що приніс, розрахував, що має мати на забаву, а 30 золотих сховав для мами, аби їй купити хатку. Отже як пішов, то в тім селі скомпанувався зі своїми товаришами, і витратив усі гроші і тих тридцять, що для мами сховав, і всі розпустив. Побачив він, що погано зробив, і вдався до матки Божої з проханням великим, котра стояла на полиці у каплиці. І туди він ходив і просив Матку Божу, аби дала йому 30 золотих. І завше ходив до тієї каплички і молився: - Матко моя, найдорожча, дай мені 30 золотих, аби я своїй матці купив хатку. А як не даси 30 золотих, як буде ринських більше або менше, то не візьму. Він молився у тій каплиці, а жид один слухає і гадає: - Як він ще колись буде молитися, я зроблю з ним спекуляцію, що він є вірний русин перед Маткою Божою... Й одного дня прийшов той чоловік до тієї каплиці й молиться: - Матко моя найдорожча! — кланяється до самої землі, аби ему Матка Божа дала 30 золотих. І жид той прийшов послухати, що він просить. Взяв і 29 золотих встромив на тичку. Вгорі віконце було розбите і він крізь ту діру мішочок упхав. У хвилини, як той хлоп до і самої землі кланявся і просив... - Матко Божа, дай мені 30 золотих! І мішочок перед ним - гоп! - взяв він той мішочок і дякує матці Божої, що ему вже дала 30 золотих, котрих ще не рахував. Порахував швидко ті гроші і каже: - Дякую тобі, Матко Божа, якнайкраще. Вже мені дала 29 золотих, а з ринським мішочком вартує і всі тридцять. Відходить звідти, а жид каже: - Ти невірний є, що ти казав і клявся, що не візьмеш, як не буде тридцять рівно, а тепер береш! Він до жида каже: - Якби матка Божа дала тридцять, а мішочок ринський, то було би забагато. То вже був би не брав. А жид казав, що то неправда, що то є его гроші, аби він ему віддав. А бойко жидові казав, що в жида гроші не просив, а Матка Божа ему дала і по тій церемонії мусив жид поскаржитися до суду. Отже прийшов день терміна, і мав іти жид з тим бойком на термін. А бойко не мав у що вдягнутися, ані взутися. Отже жид каже: - Мусиш іти! А він відпирився, що не мав у чому йти. Жид дав ему свої чоботи, і якоїсь там заставу в опанчу загорнуту. Прийшли до суду. Перед суддею казали кожен своє. Жид казав, що то він гроші дав, а бойко казав, що то Матка Божа дала. А жид казав, що Матка Божа жодних грошей не має, а бойко каже: - То не можуть бути твої гроші, бо ти і далі б казав, що то і опанча твоя, що на мені, і чоботи твої, що на мені. Ну а я таки нічого й не маю. А жид каже: - Ну на то не має мови, то, може, неправда? А суддя розгнівався і наказав жида вигнати, а хлопові казав, аби той пішов додому. Так хлоп справу виграв. Записано Осипом Роздольським у с.Берлин (сучасної Львівської обл.), від Кіндрата Сторожука, в 1894 році. Стиль запису збережено.